

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: **Enerstar s.r.o. v likvidaci**, IČO 26750287
sídlem Perucká 2482/7, 120 00 Praha
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Janem Vychem
sídlem Lazarská 11/6, 120 00 Praha

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 20. 6. 2016, č. j. 03864-78/2015-ERU,

takto:

- I. Žaloba **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **bude** do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Krajského soudu v Brně **vrácen** zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, a to k rukám jeho advokáta JUDr. Jana Vycha.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou soudu dne 23. 8. 2016 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí předsedkyně žalovaného, co do části potvrzující výrok III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (dále též „žalovaný“ či „ERÚ“) ze dne 29. 1. 2016, č. j. 03864-70/2015-ERU, a současně zrušení výroku III. tohoto rozhodnutí žalovaného. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaný rozhodl podle § 10 odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) ve spojení s § 12 energetického zákona. Výrokem I. žalovaný společnosti TEPLO Oskol s.r.o. uložil povinnost nad rámec vlastní licence dodávat tepelnou energii výrobou tepelné energie v plynové kotelně evid. č. 5, „Plynová kotelna PK 2“, evidované na adrese Spáčilova 3194, 767 01 Kroměříž, ve vlastnictví žalobce, a prostřednictvím tepelného zařízení pro rozvod tepelné energie ve vymezeném území evid. č. 5, „Plynová kotelna PK 2“, evidované na adrese Spáčilova 3194, 767 01 Kroměříž, ve vlastnictví žalobce, včetně všech příslušenství a součástí nezbytných pro řádný provoz výroby a rozvodu tepelné energie všem dotčeným subjektům, a to do 30. 6. 2016. Výrokem II. žalovaný žalobci uložil povinnost poskytnout společnosti TEPLO Oskol s.r.o. energetické zařízení specifikované ve výroku I. a umožnit výkon licencované činnosti, a to

do 30. 6. 2016. Výrokem III. žalovaný uložil společnosti TEPLŮ Oskol s.r.o. povinnost platit ve prospěch žalobce úhradu za poskytnutí energetického zařízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí ve výši 116 499 Kč měsíčně bez DPH za každý měsíc užívání tohoto energetického zařízení.

2. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný se nesprávně vypořádal s námitkami žalobce ve vztahu ke správnosti závěru znaleckého ústavu ZNALEX. Žalobce rozporoval přístup znaleckého ústavu k vytvoření znaleckého posudku, kdy poukazoval na nekonzistentnost v názorech znaleckého ústavu i správního orgánu. Dále žalobce namítal neobjektivnost informací, které znalecký ústav získal během místního šetření, jelikož 90 % informací o stavu zařízení bylo čerpáno od obsluhy zařízení (Ing. B.), která měla zjevný zájem na stanovení co nejnižšího nájemného. Jako neobjektivní žalobce považoval i přístup znaleckého ústavu k otázce potřebnosti funkčnosti systému MaR. Namítal, že znalecký ústav nesplnil zadání uložené žalovaným v usnesení o svém ustanovení, dle něhož mu bylo uloženo zjistit roční měsíční úhrady za poskytnutí energetického zařízení, včetně všech příslušenství a součástí. Žalobce má za to, že nemůže jít k jeho tíži, pokud znalecký posudek nebyl vypracován správně a objektivně. Za zavádějící žalobce považuje tvrzení žalovaného, že systém MaR byl oceněn v rozsahu jeho potřebné části.
3. Zdejší soud se v první řadě zabýval splněním podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že o žalobě nemůže věcně jednat, neboť žaloba proti napadenému rozhodnutí je nepřípustná.
4. Podle § 68 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) je žaloba nepřípustná tehdy, jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu.
5. Podle § 46 odst. 2 s. ř. s. soud odmítne návrh tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.
6. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno podle § 10 odst. 7, ve spojení s § 12 energetického zákona. Podle § 12 odst. 2 energetického zákona v případě naléhavé potřeby a ve veřejném zájmu vzniká držiteli licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie povinnost poskytovat dodávky nad rámec licence na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu. V prvním odstavci téhož ustanovení je stanoveno, že povinností dodávek tepelné energie a povinností distribuce elektřiny a distribuce plynu nad rámec licence se rozumí převzetí povinností držitele licence, který přestal provádět výkon licencované činnosti, jiným držitelem licence. V případě, kdy držiteli licence zanikne právo užívat dotčené energetické zařízení, rozumí se povinností dodávek tepelné energie, povinností distribuce elektřiny nebo distribuce plynu nad rámec licence pokračování ve výkonu licencované činnosti tímto držitelem licence. Vlastník dotčeného energetického zařízení je v tomto případě povinen energetické zařízení poskytnout a výkon licencované činnosti umožnit. Podle § 10 odst. 7 (§ 10 odst. 8 ve znění účinném do 31. 12. 2015) téhož zákona Energetický regulační úřad stanoví na základě znaleckého posudku úhradu za poskytnutí energetických zařízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

7. Rozhodnutí žalovaného obsahuje tři výroky. Výrokem I. byla uložena povinnost společnosti TEPLO Oskol s.r.o. nad rámec vlastní licence dodávat tepelnou energii všem dotčeným subjektům, a to výrobou tepelné energie v kotelně, která je ve vlastnictví žalobce. Výrokem II. byla žalobci uložena povinnost poskytnout společnosti TEPLO Oskol s.r.o. energetické zařízení a umožnit jí výkon licencované činnosti. Výrokem III. pak Energetický regulační úřad uložil společnosti TEPLO Oskol s.r.o. povinnost platit žalobci úhradu za poskytnutí energetického zařízení ve výši 116 499 Kč měsíčně bez DPH za každý měsíc užívání tohoto zařízení.
8. Je třeba zdůraznit, že žalobce žalobou míří toliko proti výroku III. rozhodnutí žalovaného, tedy pouze proti výroku týkajícímu se výše úhrady za poskytnutí energetického zařízení, ostatní výroky rozhodnutí žalobou napadeny nejsou.
9. Je nepochybné, že proti rozhodnutí podle § 12 energetického zákona je každý z účastníků řízení, ať už jde o vlastníka energetického zařízení nebo o držitele licence, oprávněn podat rozklad a následně se obrátit na soud. K otázce, které soudy jsou k rozhodování věcně příslušné, však zákon nic nestanoví.
10. Soud konstatuje, že energetický zákon není předpisem obsahujícím výlučně jen veřejnoprávní normy. Předmětem úpravy tohoto zákona jsou totiž podmínky podnikání a výkon státní správy v energetických odvětvích, kterými jsou elektroenergetika, plynárenství a teplárenství, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené (§ 1 energetického zákona). Jinými slovy zákon obsahuje normy jak veřejnoprávní (výkon státní správy), tak i soukromoprávní povahy (podmínky podnikání). Rozhodujícím kritériem pro rozlišení, o jaký vztah se jedná, je metoda úpravy, tedy zda jde o vztahy postavené na rovnosti, tj. vztahy mezi vlastníky zařízení, držiteli licencí, popř. jejich zákazníky, nebo o vztahy ryze vrchnostenského charakteru, kam patří např. rozhodování ve věcech udělení, změn či zrušení licencí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2004, č. j. 7 As 58/2003-104, publikovaný pod č. 466/2005 Sb. NSS). Zatímco v prvním případě rozhodnutí podléhají přezkumu civilními soudy podle občanského soudního řádu, v druhém případě podléhají režimu přezkumu správními soudy podle soudního řádu správního.
11. Pro posouzení otázky věcné příslušnosti soudu v dané věci soud považuje z hlediska použité metody úpravy právních vztahů za podstatné, že zatímco rozhodnutí o uložení dodávkové povinnosti nad rámec licence (výrok I. napadeného rozhodnutí) či o omezení vlastnického práva (výrok II.) jsou činěna ve veřejném zájmu, a tudíž převažuje jejich veřejnoprávní aspekt, u výroku o výši úhrady za poskytnutí energetického zařízení (výrok III.) jde spíše o rozhodnutí z oblasti soukromého práva. Na rozdíl od uložení povinnosti dodávek tepelné energie nad rámec licence a od rozhodnutí o omezení vlastnického práva vlastníka zařízení, při rozhodování o výši úhrady za poskytnutí energetického zařízení se jedná o vztah mezi vlastníkem zařízení a držitelem licence, kteří jsou mezi sebou v rovném postavení, přičemž v tomto vztahu nevystupuje stát reprezentovaný Energetickým regulačním úřadem. Účelem úhradového vztahu je dosažení základního smyslu soukromého práva, tj. znovuoobjevení narušené rovnováhy zúčastněných zájmů, tj. nastolení majetkové rovnováhy mezi soukromými subjekty (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2005, č. j. 6 As 30/2005-41, dostupný na

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

www.nssoud.cz). V případě rozhodování Energetického regulačního úřadu o výši úhrady za poskytnutí energetického zařízení jde proto o vztah soukromoprávní.

12. Soud má za to, že ačkoli daná věc nepodléhá vyvlastňovacímu zákonu [zákonu č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění)], měl by se uplatnit obdobný princip jako v případě rozhodování o vyvlastnění, kde je soudní příslušnost rozdělena mezi správní a civilní soudy (§ 28 zákona o vyvlastnění). Správní soudy přezkouvají v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu výrok o vyvlastnění či omezení vlastnického práva, civilní soudy pak v řízení vedeném podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále také jen „o. s. ř.“) přezkouvají výrok o výši náhrady za vyvlastnění či omezení vlastnického práva.
13. K obdobnému rozdělení příslušnosti mezi správní a civilní soudy dospěl rovněž zvláštní senát zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) v usnesení ze dne 8. 3. 2012, č. j. Konf 67/2011-8, publikovaném pod č. 2663/2012 Sb. NSS, kde se zabýval věcnou příslušností v případě rozhodnutí o náhradě za zřízení věcného břemene podle § 17 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. Zvláštní senát tedy v této věci dospěl k závěru, že zákonnost výroku o vlastním zřízení věcného břemene přezkoumá ke správní žalobě správní soud v řízení podle s. ř. s., zatímco náhrada za vyvlastnění může být předmětem řízení na návrh některé ze stran soukromoprávního vztahu před soudem v řízení občanskoprávním (část pátá občanského soudního řádu).
14. Z uvedených důvodů dospěl soud v daném případě k závěru o rozštěpení věcné příslušnosti soudů v rámci jednoho rozhodnutí. Zatímco ve věci uložení povinnosti dodávek energie nad rámec licence a ve věci rozhodnutí o omezení vlastnického práva vlastníka zařízení jsou příslušné soudy ve správním soudnictví, k přezkumu rozhodnutí o výši úhrady za poskytnutí energetického zařízení jsou naopak příslušné soudy v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. K témuž závěru, že přezkum rozhodnutí podle § 12 (ve spojení s § 10 odst. 7) energetického zákona, by mělo spadat z hlediska věcné příslušnosti částečně pod správní soudy a částečně pod civilní soudy, dospěla i komentářová literatura [viz *Eichlerová, K.*: komentář k § 12 energetického zákona. In: *Eichlerová, K. a kol.* Energetický zákon. Komentář. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2016].
15. Vzhledem k tomu, že žalobou byl, prostřednictvím rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 20. 6. 2016, č. j. 03864-78/2015-ERU, napaden pouze výrok III. rozhodnutí žalovaného (rozhodnutí o výši úhrady za poskytnutí energetického zařízení), tedy rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu, dospěl soud k závěru, že se jedná o žalobu nepřípustnou ve smyslu § 68 písm. b) s. ř. s. Soud postupoval podle § 46 odst. 2 s. ř. s. a žalobu odmítl s odůvodněním, že ve správním soudnictví je poskytována ochrana jen veřejným subjektivním právům, kdežto soukromým subjektivním právům je poskytována ochrana v civilním soudním řízení podle části páté o. s. ř.
16. Současně soud poučuje žalobce o tom, že ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení může podat žalobu podle části páté o. s. ř., přičemž věcná příslušnost soudu k projednání a rozhodnutí sporu je dána § 249 odst. 1 o. s. ř. (v prvním stupni jsou k řízení příslušné okresní soudy) a místní příslušnost soudu vyplývá z § 250 odst. 1 o. s. ř. Podá-li tedy žalobce ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení žalobu u

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

věcně a místně příslušného Městského soudu v Brně, bude za den zahájení řízení o žalobě u zmíněného soudu považován den, kdy zdejšímu soudu došla odmítnutá žaloba, tj. 23. 8. 2016 (srov. § 82 odst. 3 o. s. ř.).

17. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.
18. Výrok o vrácení zaplaceného soudního poplatku má oporu v § 10 odst. 3 *in fine* zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 11. září 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu